Q.P. Code :02484

[वेळ : २½ तास] **[गुण : ७५]**

Please check whether you have got the right question paper.

सूचना: १. सर्व प्रश्न सोडविणे आवश्यक आहे.
२. उजवीकडील अंक गुण दर्शवितात.

प्र.१ भरताच्या नाट्यशास्त्रातील स्थायीभावावर आधारित रसकल्पनेचे स्वरूप स्पष्ट करा. **१५**

किंवा

'ध्वनि हाच काव्याचा आत्मा असतो' हा विचार आनंदवर्धनाच्या विवेचनाच्या आधारे स्पष्ट करा.

प्र.२ रसास्वादाविषयीच्या श्रीशंकुकाच्या मीमांसेची चर्चा करा. **१५**

किंवा

काव्यातील रसास्वादाचे स्वरूप भट्टनायकाच्या मीमांसेच्या आधारे उलगडून दाखवा.

प्र.३ 'शब्दशक्ती' ही संकल्पना स्पष्ट करून लक्षणा व व्यंजना या दोन शक्तींचे काव्यार्थाच्या निर्मितीतील महत्त्व विशद करा. **१५**

किंवा

छंद व मुक्तछंद यांच्यातील फरक सांगून कवितेच्या घडणीतील त्यांच्या योगदानाची चर्चा करा.

प्र.४ व्युत्पत्ती व अभ्यास या दोन काव्यकारणांची स्वरूपवैशिष्ट्ये विशद करा. **१५**

किंवा

साहित्यप्रयोजन म्हणजे काय ते सांगून भारतीय साहित्यशास्त्रातील विविध काव्यप्रयोजनांची चर्चा करा.

प्र.५ (अ) पुढीलपैकी **कोणत्याही पाच** प्रश्नांची उत्तरे प्रत्येकी एका वाक्यात लिहा. **१०**

(१) 'शब्दार्थो संहितौ काव्यम्' ही काव्यव्याख्या कोणी केली आहे?
(२) कुंतक वक्रोक्तीचे किती प्रकार सांगतो?
(३) वामनाने मानलेले रीतीचे प्रकार कोणते?
(४) 'उपचित स्थायी म्हणजेच रस' हा सिद्धांत कोणी मांडला?
(५) लक्षणेच्या कोणत्याही दोन प्रकारांची नावे लिहा.
(६) कोणत्याही दोन वृत्तांची नावे लिहा.
(७) भारतीय साहित्यशास्त्रात शक्ती व प्रतिभा या वेगळ्या असल्याचे कोणी मानले आहे?
(८) भरताने सांगितलेल्या कोणत्याही दोन काव्यप्रयोजनांची नावे लिहा.

पुढे पहा

munotes.in
1CBDC0EC913EBB98E9ACF1860C584F72

Q.P. Code :02484

प्र.५ (आ) पुढील प्रश्नांची योग्य उत्तरे देलेल्या पर्यायांतून निवडून लिहा. **०५**

(१) 'औचित्यविचार' कोणी मांडला आहे?
(अ) राजशेखर (आ) क्षेमेंद्र (इ) वामन (ई) भरत

(२) 'वाक्यं रसात्मकं काव्यं' ही काव्यव्याख्या कोणी केली आहे?
(अ) विश्‍वनाथ (आ) आनंदवर्धन (इ) अभिनवगुप्त (ई) मम्मट

(३) 'रति' या स्थायीभावाचा रस कोणता?
(अ) हास्य (आ) करुण (इ) वीर (ई) शृंगार

(४) अभिनवगुप्ताने किती रसविघ्ने सांगितली आहेत?
(अ) सात (आ) आठ (इ) नऊ (ई) सहा

(५) 'अशुभनिवारण' या काव्यप्रयोजनाचा निर्देश कोणी केला आहे?
(अ) भरत (आ) मम्मट (इ) रुद्रट (ई) दण्डी

----

munotes.in

1CBDC0EC913EBB98E9ACF1860C584F72